

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

วิชา การทอผ้า

จำนวน 35 ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเป็นหน่วยที่ ส่งเสริมการจัดฝึกอบรมด้าน อาชีพหลักสูตรการทอผ้า รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับ ภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ การศึกษาอาชีพให้มีงานทำสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการมีงานทำ มีรายได้ จึงได้คัดเลือกอาชีพการทอผ้า ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่น มาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อ เผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ที่ได้ร่วมพัฒนา หลักสูตร และจัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อวิทยากรและผู้เรียนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

มกราคม 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการทอผ้า	1
ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการทอผ้า	4
หลักสูตรการทอผ้า	5
ความเป็นมา	5
จุดประสงค์การเรียนรู้	6
กลุ่มเป้าหมาย	6
ระยะเวลา	6
เนื้อหาหลักสูตร	6
การจัดการเรียนรู้	7
สื่อการเรียนรู้	7
การวัดและประเมินผล	7
การจบหลักสูตร	7
เอกสารหลักฐานการศึกษา	7
การเทียบโอนผลการเรียน	8
แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการทอผ้า	9
ใบความรู้ เรื่องความเป็นมาของการทอผ้า	13
ใบงาน เรื่องช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้า	14
ใบความรู้ เรื่องวัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้า	15
ใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการทอผ้า	18
ใบความรู้ เรื่องคุณค่าประโยชน์ของการทอผ้า	19
ใบความรู้ เรื่องการบรรจุหีบห่อ	20
ใบความรู้ การคำนวณต้นทุนกำไร	21
ใบงาน เรื่องการคำนวณต้นทุน กำไร	22
ใบงานเรื่อง การคิดต้นทุนกำไร	23
ใบงาน เรื่องการคิดต้นทุน กำไร	24
ใบความรู้ ช่องทางการตลาด	25
ใบงาน เรื่องโครงการประกอบอาชีพการทอผ้า	26
แบบวัดและประเมินผลการ	27

ใบงาน แบบประเมินผลงานผู้เรียน	28
บรรณานุกรม	29
รายชื่อคณะผู้จัดทำหลักสูตร	30

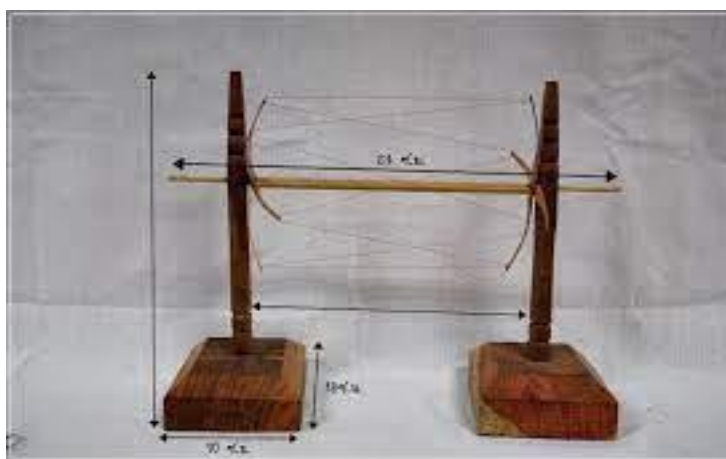
หลักสูตรการทอผ้า จำนวน 35 ชั่วโมง
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการทอผ้า

ก่อนที่ผู้เรียนจะเข้าสู่การเริ่มต้นการทอผ้า ผู้เรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า ซึ่งมีวัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับทอผ้าประกอบด้วย ด้ายประดิษฐ์ หลอดด้าย กระจสวย กง ดังนี้

ด้าย ประดิษฐ์ที่ใช้สำหรับทอผ้า

กง ใช้พันเส้นด้าย เพื่อเตรียมใจด้ายสำหรับพอกและย้อม

อัก ใช้พันเส้นด้าย เพื่อจัดระเบียบ

กี่ทอผ้า เครื่องทอผ้าพื้นเมืองที่เรียกว่า กี่ หรือหูกทอผ้า กี่แต่ละหลังมีส่วนประกอบหลายอย่าง ซึ่งมีส่วนเชื่อมโยงกันทั้งหมดในขณะทอผ้า ส่วนประกอบต่างๆ ดังกล่าวได้แก่

ฟืม ทำจากต้นไม้ยาวพอสมควรตามขนาดของกี่ มีด้ามสำหรับจับเพื่อใช้ดึงให้ฟืมดันฝ้ายเส้นพุ่งให้ติดกัน แน่นเป็นผืน

ไม้เหยียบ ตะกอกทำจากไม้ไผ่หรือไม้สักขนาดกว้างประมาณ 2-3 นิ้ว ความยาวประมาณ 2-3 ฟุต สำหรับให้ผู้ทอเหยียบในขณะที่ทอเพื่อสลับเส้นฝ้ายไม้เหยียบนี้จะอยู่ด้านล่างของกี่เมื่อเหยียบไม้แล้วจะช่วยยกเส้นฝ้ายขึ้นลงเป็นลายขัดกัน จำนวนของไม้เหยียบจะขึ้นอยู่กับจำนวนเขาพิมพ์ที่กำหนดลวดลายที่จะทอ ซึ่งเรียกว่าลาย 2 ตะกอก ลาย 4 ตะกอก

หลอดด้าย

กระสวย

กระสวยและหลอดด้าย กระสวยเป็นอุปกรณ์ลักษณะยาวรี เจาะเป็นช่องตรงกลางเพื่อใส่หลอดไม้พันฝ้าย เจาะรูด้านข้างขนาดให้เส้นฝ้ายลอดผ่านได้ปลายของกระสวยทั้งสองข้างอาจมนหรือแหลมตามลักษณะการใช้งาน ถ้าหัวมน เอาไว้ใช้สำหรับกึ่งกระตุก ส่วนหัวแหลมไว้สำหรับพุ่งด้วยมือ ในขณะที่ทอ ผู้ทอจะพุ่งกระสวยไปมา เพื่อให้ เส้นฝ้ายที่พุ่งไป มา ไปขัดกับฝ้ายที่เป็นเส้นยืน หลอดไม้ใช้สำหรับพันฝ้ายเส้นพุ่ง ในขณะที่ใช้งานจะนำไปเสียบกับ กระสวย หลอดไม้ทำจากปล้องไม้ไผ่บาง ซึ่งมีความหนาและทนกว่าไม้ไผ่ทั่วไป มีรูทะลุตลอดปล้องสำหรับเสียบเหล็ก เพื่อยึดกับกระสวย ซึ่งการทอผ้าจะไม่ตายตัวสามารถที่จะทำเป็นสินค้าอื่นๆได้ เช่น ผ้ามา่น ที่ไม่มีความซับซ้อนมาก นักแต่ดูดีมีราคา

เพียนปั่นด้าย เพียนปั่นด้ายเข้าหลอดหรือกงปั่นหลอดด้าย ปัจจุบันทำจากซีและวงล้อรถจักรยาน ใช้สำหรับกรอเส้นฝ้ายที่เป็นเส้นพุ่งใส่หลอดไม้ไผ่ที่จะนำไปใส่ในกระสวย

แบบลวดลายผ้าต่างๆ

ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการทอผ้าลายขอ

การทอผ้านับเป็นหัตถกรรมอย่างหนึ่งที่ทำสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัย เป็นราชธานี สันนิษฐานจากประวัติศาสตร์ไทยได้กล่าวไว้ จากหลักฐานการแต่งกายของพระมหากษัตริย์ เจ้านาย ข้าราชการ คหบดี ในสมัยนั้นและ ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องการส่งส่วย มักกล่าวว่า “ส่งผ้าทอเป็นมัด น้ำผึ้ง ไม้หอม” และอื่นเป็นเครื่องราชบรรณาการการทอผ้านับเป็นหัตถกรรมอย่างหนึ่งที่ทำสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ก่อนสมัย สุโขทัย เป็นราชธานี สันนิษฐานจากประวัติศาสตร์ไทยได้กล่าวไว้ จากหลักฐานการแต่งกายของพระมหากษัตริย์ เจ้านาย ข้าราชการ คหบดี ในสมัยนั้นและ ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องการส่งส่วย มักกล่าวว่า “ส่งผ้าทอเป็นมัด น้ำผึ้ง ไม้หอม” และอื่น ๆ เป็นเครื่องราชบรรณาการ

การทอผ้านั้น นอกจากเป็นขั้นตอนการผลิตเครื่องนุ่งห่มแล้วในปัจจุบันของมนุษย์แล้วยังถือเป็นงานศิลปะ ประเภททัศนศิลป์ด้วย เนื่องจากมีการให้สีสันทและลวดลายต่างๆ ในผืนผ้า ปัจจุบันแม้จะมีการใช้เครื่องจักรสำหรับ ทอผ้า ใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการควบคุมการผลิตและออกแบบลายผ้า แต่การทอผ้าด้วยมือก็ยังเป็นศิลปะที่ได้รับความนิยม การยกย่องและชื่นชมเสมอ

หลักสูตรการทอผ้า

1. ความเป็นมา

ผ้าทอเป็นสื่อสัญลักษณ์ของคนในแต่ละชุมชน แสดงถึงเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผ้าทอยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แก่วัยจนถึงตาย และมีบทบาทสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมการทอผ้าเริ่มจากการสานมนุษย์เริ่มสานต้นหญ้าอ่อนเพื่อใช้ใส่วัสดุสิ่งของ และต่อมากลายเป็นเสื่อและตะกร้า และพัฒนามาเป็นวิธีการทอต้นพืชเพื่อเป็นเส้นที่ยาวและทำให้เหนียว ขึ้นสามารถรับน้ำหนัก ได้มากขึ้น จนกระทั่งมีการคิดค้นวัสดุการทอจากพืชมาเป็นเส้นใย เช่น ฝ้าย รู้จักวิธีการ ทออย่างง่าย คือการนำฝ้ายมา ผูกกับหินเป็นเส้นยืน และใช้เส้นพุ่งเข้าไปเวลาทอ ในอดีตเด็กผู้หญิงทุกคนจะถู ฝีกหัดให้รู้จักการทอผ้า และเย็บปัก ถักร้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ในชุมชนภาคเหนือ ผ้าทอ ยังคงบทบาททางสังคม และวัฒนธรรม นอกจากนี้ บทบาททางการค้า ยังมีการใช้ผ้าในประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ แบบแผนทางสังคม จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ และพัฒนาศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพื่อการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนาเป็นอาชีพและรายได้ของคนชุมชน การทอผ้าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมา นอกจากคุณค่าทางศิลปะแล้วยังเป็นการแสดงถึงแบบแผนความเป็นอยู่ในสังคม

การจัดการอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน เพื่อที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เเท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกันประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีการมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งทีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด การทอผ้าก็กระตุก เป็นการนำเส้นด้ายมาทอเข้าด้วยกัน จึงเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในครัวเรือน และสามารถผลิตเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรการทอผ้า เพื่อมุ่งพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ สามารถสร้างรายได้และมีอาชีพที่มั่นคง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้า

- 2.1.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจความเป็นมาของการทอผ้า
- 2.1.2 ผู้เรียนสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทอผ้าได้อย่างปลอดภัย
- 2.1.3 ผู้เรียนสามารถทอผ้าได้อย่างถูกวิธีตลอดจนสามารถเก็บบำรุงรักษาได้อย่างถูกวิธี

2.2 ฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้า

- 2.2.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้า
- 2.2.2 เพื่อได้แหล่งที่มาของการวัสดุอุปกรณ์การทอผ้า
- 2.2.3 เพื่อให้รู้วิธีการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง

2.3 การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพทอผ้า

- 2.3.1. สามารถบริหารจัดการอาชีพการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง
- 2.3.2 สามารถจัดการตลาดในการจำหน่ายผ้าทอได้
- 2.3.3 บอกแหล่งที่มาของวัสดุได้
- 2.3.4. สามารถกำหนดรูปแบบให้เปลี่ยนแปลงหรือคงเดิมได้

2.4 โครงการประกอบอาชีพการทอผ้า

- 2.4.1 เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้
- 2.4.2 เพื่อให้ผู้เรียนบอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพได้
- 2.4.3 เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้

3. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

4. ระยะเวลา

จำนวน 35 ชั่วโมง

ทฤษฎี 5 ชั่วโมง

ปฏิบัติ 30 ชั่วโมง

5. เนื้อหาหลักสูตร

5.1 ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้า

- 5.1.1 ความเป็นมาของการทอผ้า
- 5.1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้า

5.2 ฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้า

- 5.2.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า
- 5.2.2 การจัดการขั้นตอนการทอผ้าด้วยวิธีที่ถูกต้อง
- 5.2.3 การฝึกปฏิบัติการทอผ้า

5.3 การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้า

- 5.3.1 สามารถบริหารการจัดการในการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง
- 5.3.2 การจัดการบริหารในการทำฐานข้อมูลการตลาดของแหล่ง ประกอบอาชีพทอผ้า
เลที่ตั้ง วัสดุอุปกรณ์
- 5.3.3 สำรวจและศึกษาแหล่งประกอบ การผู้เรียน
- 5.3.4 การกำหนดการควบคุมคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์ให้คุณภาพคงเดิม

5.4 โครงการประกอบอาชีพการทอผ้า

- 5.4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพการวางแผนแผนธุรกิจ
- 5.4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพ
- 5.4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพ

6. การจัดการเรียนรู้

การบรรยายให้ความรู้ การสาธิต การลงมือปฏิบัติการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้

7. สื่อการเรียนรู้

- 7.1 เอกสารประกอบการเรียนรู้การทอผ้า
- 7.2 แหล่งเรียนรู้/ อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
- 7.3 วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
- 7.4 พบกลุ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

8. การวัดผลและประเมินผล

ประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม และ
จากชิ้นงาน/ผลงาน

9. การจบหลักสูตร

- 9.1 มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 9.2 มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- 9.3 มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านหลักเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

10. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบการศึกษา

เกียรติบัตรออกโดยสถานศึกษา

11. การเทียบโอนผลการเรียน

เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากจำนวน ชั่วโมง และความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเลือก สาระการ ประกอบอาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร

()

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

()

เจ้าหน้าที่การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ลงชื่อ.....อนุมัติหลักสูตร

()

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....

12. แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการทอผ้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	จำนวนชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้า	1. เพื่อให้ผู้เรียนความเป็นมาของการทอผ้า 2. ผู้เรียนสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทอผ้าได้อย่างปลอดภัย 3. ผู้เรียนสามารถทอผ้าได้อย่างถูกวิธีตลอดจนสามารถเก็บบำรุงรักษาได้ อย่างถูกวิธี	1. ความเป็นมาของการทอผ้า 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้า	1. วิद्यากรอธิบายความเป็นมาของการทอผ้า 2. วิद्यากรอธิบายในธุรกิจในตัวผลิตภัณฑ์สามารถสร้างรายได้ 3. วิद्यากรอธิบายการเรียนรู้เบื้องต้น 4. บอกการพัฒนาสู่แนวทางเพิ่มทักษะได้อย่างถูกวิธี	1. ใบความรู้ความเป็นมาของการทอผ้า 2. รูปภาพ 3. สื่อออนไลน์	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน 5. ประเมินผลงานผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด	1 ชั่วโมง	-

12. แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการทอผ้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	จำนวนชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้า	1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้า	1. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า	1. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการทอผ้าและการออกแบบลวดลายของผ้า	ใบความรู้ตัวอย่างสื่ออุปกรณ์การทอผ้า	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน 5. ประเมินผลงาน	1 ชั่วโมง	-
	2. เพื่อให้รู้วิธีการทำได้ อย่างถูกต้อง	2. การจัดการขั้นตอนการทอผ้าด้วยวิธีที่ถูกต้อง 3. การฝึกปฏิบัติการทอผ้า	2. วิทยากรลงมือปฏิบัติสอนตามรูปแบบที่กำหนดไว้ และเน้นจุดสำคัญ 3. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะความชำนาญ	วัสดุอุปกรณ์การทอผ้า	ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด	-	30 ชั่วโมง

12. แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการทอผ้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดผลและประเมินผล	จำนวนชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้า	1. สามารถบริหารจัดการทำผลิตภัณฑ์ผ้าได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถจัดการตลาดในการจำหน่ายผ้าทอได้ 3. บอกแหล่งที่มาของวัสดุได้ 4. สามารถกำหนดรูปแบบให้เปลี่ยนแปลงหรือคงเดิมได้	1. สามารถบริหารการจัดการในการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง 2. การจัดการบริหารในการทำฐานข้อมูลการตลาดของแหล่งประกอบอาชีพพุนทำเลที่ตั้ง วัสดุอุปกรณ์ 3. สำรองและศึกษาแหล่งประกอบการผู้เรียน 4. การกำหนดการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้คุณภาพคงเดิม	3.1 วิทยากรอธิบายสาระความรู้ให้แม่นยำในการปฏิบัติจริง 3.2 วิทยากรอธิบายแหล่งจำหน่ายการตลาดฐานข้อมูล 3.3 วิทยากรบอกแหล่งจำหน่ายวัสดุวัตถุดิบพร้อมอธิบาย 3.4 กำหนดควบคุมคุณภาพของให้คุณภาพคงเดิมศึกษาและวิเคราะห์การตลาดประเมินชิ้นงาน	ใบความรู้เรื่อง การบริหารจัดการ ประกอบอาชีพ การทอผ้า	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน 5. ประเมินผลงานผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด	2 ชั่วโมง	-

12. แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการทอผ้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัตถุประสงค์และประเมินผล	จำนวนชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. โครงการประกอบอาชีพการทอผ้า - การเขียนโครงการประกอบอาชีพเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้	1. ความสำคัญของโครงการอาชีพการวางแผนแผนธุรกิจ	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพและองค์ประกอบของโครงการอาชีพ	ใบความรู้เรื่องโครงการประกอบอาชีพ	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน 5. ประเมินผลงานโดยใช้ใบงานกำหนด	30 นาที	-
	2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 3. เพื่อให้ผู้เรียนบอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	2. ประโยชน์ของโครงการอาชีพ 3. องค์ประกอบของโครงการอาชีพ	2. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ	ใบงาน		30 นาที	-

ใบความรู้ เรื่องความเป็นมาของการทอผ้า

ผ้าทอเป็นสื่อสัญลักษณ์ของคนในแต่ละชุมชน แสดงถึงเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และความแตกต่างทาง วัฒนธรรม ผ้าทอยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แก่งจนถึงตาย และมีบทบาทสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การทอผ้าเริ่มจากการสานมนุษย์เริ่มสานต้นหญ้าอ่อนเพื่อให้ได้วัสดุสิ่งของ และต่อมา กลายเป็นเส้นและตะกร้า และพัฒนามาเป็นวิธีการต่อต้นพืชเพื่อเป็นเส้นที่ยาวและทำให้เหนียว ขึ้นสามารถ รับน้ำหนักได้มากขึ้น จนกระทั่งมีการคิดค้นวัสดุการทอจากพืชมาเป็นเส้นใย เช่น ฝ้าย รู้จักวิธีการ ทออย่างง่าย คือ การนำฝ้ายมา ผูกกับหินเป็นเส้นยืน และใช้เส้นพุ่งเข้าไปเวลาทอ ในอดีตเด็กผู้หญิงทุกคนจะถู ฝึกหัดให้รู้จักการทอ ผ้า และเย็บปัก ถักร้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในชุมชนภาคเหนือผ้าทอ ยังคงบทบาททางสังคมและ วัฒนธรรม นอกจากบทบาททางการค้ายังมีการใช้ผ้าในประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ แบบแผนทาง สังคม จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ และพัฒนาศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ในการ เสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพื่อการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนาเป็นอาชีพ และรายได้ของคนชุมชนการ ทอผ้าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมา นอกจากคุณค่าทางศิลปะแล้วยังเป็นการแสดงถึงแบบแผนความ เป็นอยู่ในสังคม

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความ เข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน เพื่อที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เเท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะ ยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อ พัฒนาอาชีพ และการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึง และเท่าเทียมกันประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงาน ทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัด การศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไป อย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อ เป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งทีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็น อย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหามาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด การทอผ้าก็กระตุก เป็น การนำเส้นด้ายมาทอเข้าด้วยกัน จึงเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในครัวเรือน และสามารถผลิตเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้

ใบความรู้ เรื่องวัสดุและอุปกรณ์ในการทอผ้า

การทอผ้าขึ้นต้องอาศัยฝีมือและความรู้ความชำนาญของผู้ทอเป็นอย่างมากเป็นงานศิลปะที่มีอยู่เพียงชิ้นเดียวในโลก เพราะแต่ละคนที่ทำแต่ละขั้นตอน จะมีความแตกต่างกัน เส้นไหมที่สาวได้แต่ละช่วงเวลาหรือแต่ละระยะของฝักไหมให้ความหนาของเส้นไม่เท่ากัน สีไม่เหมือนกัน นอกจากนั้นแล้วความสามารถในการทอการสกรกระสวย ความแรงในการตีกระทบหรือการฟัดทำให้ได้สีเข้มอ่อนต่างกัน การเรียงเส้นไหมให้ตรงลายจะแสดงถึงความคมชัดและความชำนาญของผู้ทอแต่ละคน อากาศ อุณหภูมิ หรือแม้แต่อารมณ์ความรู้สึกของผู้ทอ สิ่งเหล่านี้มีผลกับความสวยงามของผ้าผืนนั้น ๆ จึงทำให้ผ้าทอมือแต่ละผืนที่ทอ มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองและมีเพียงผืนเดียวโลกเท่านั้น

1. **โครงหูกหรือโครงกี่** ประกอบด้วยเสา 4 ต้น มีรางหูกหรือรางกี่ 4 ด้าน ทั้งด้านบนและด้านล่าง เสาแต่ละด้ามมีไม้ยึดติดกันเป็นแบบดั้งเดิมที่นิยมใช้กันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

2. **พืม หรือ ฟันหวี** มีฟันเป็นซี่ คล้ายหวี ใช้สำหรับสอดเส้นไหมยืนเพื่อจัดเส้นไหมให้อยู่ห่างกัน และใช้กระทบไหมเส้นพุ่งให้สานขัดกับไหมเส้นยืนที่อัดแน่นเป็นเนื้อผ้า ฟันพืมอาจจะทำด้วยไม้ หรือเหล็ก หรือสแตนเลสก็ได้ มีหลายขนาด ขึ้นกับว่าผู้ใช้จะต้องการผ้ากว้างขนาดเท่าใด เช่น พืมอาจมี 35-50 หลบ หรือมากกว่านี้ แต่ละ หลบมี 40 ช่องฟัน แต่ละช่องจะสอดเส้นไหมยืน 2 เส้น ดังนั้นการทอผ้าครั้งหนึ่ง ๆ อาจจะใช้เส้นไหมยืนประมาณ 2800-4000 เส้น ชาวบ้านสมพรรัตน์จะนิยมใช้พืม 50 หรือ 60

3. เขาหูก หรือตะกอ คือ เชือกทำด้วยด้ายไนลอนที่ร้อยคล้องไหมยีน เพื่อแบ่งเส้นไหมเป็นหมวดหมู่ตามที่ต้องการเมื่อยกเขาหูกหรือตะกอขึ้น ก็จะดึงเส้นไหมยีนเปิดเป็นช่อง สามารถพุ่งกระสวยเข้าไปให้เส้นไหมพุ่งสานชดกับเส้นไหมยีนได้ เวลาสอดเส้นไหมยีนต้องสอดสลับกันไปเส้นหนึ่งเว้นเส้นหนึ่ง และมีเชือกผูกเขาหูกแขวนไว้กับโครงก็ด้านบนสามารถเลื่อนไปมาได้ ส่วนด้านล่างผูกเชือกติดกับคานเหยียบ เมื่อต้องการดึงแยกเส้นไหมให้เป็นช่องจะใช้เท้าเหยียบที่คานเหยียบทำให้เขาหูกเลื่อนขึ้น-ลง เกิดเป็นช่องสำหรับใส่เส้นไหมพุ่ง หากต้องการทอผ้าเป็นลวดลายที่งดงาม จะต้องใช้ตะกอและคานเหยียบจำนวนหลายอัน วิธีการเก็บตะกอหรือเก็บเขาจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของผ้าและลวดลายของผ้าที่จะทำ

4. กระสวย ใช้บรรจุหลอดเส้นไหมพุ่ง มีหลายแบบ อาจจะทำจากไม้ไผ่ ไม้เนื้อแข็ง หรือพลาสติกให้มีน้ำหนักพอประมาณจะได้ไม่พลิกเวลาพุ่งกระสวย มีความสั้นและไม่มีเสี้ยน ขนาดกว้างประมาณ 3 เซนติเมตร ยาวประมาณ 20 เซนติเมตร เจาะรูตรงกลาง ทำปลายทั้งสองด้านให้งอเล็กน้อย เพื่อให้ลอดผ่านเส้นไหมยีนได้ง่ายขึ้น การทอผ้าของชาวบ้านสมพรรัตน์ส่วนใหญ่จะใช้แบบ 2 ตะกอ

5. ไม้หน้าหูก คือ ไม้ที่อยู่ส่วนหน้าสุดของหูก สำหรับผูกขึงลูกตั้งทำด้วยไม้ไผ่ทั้งลำ

6. ไม้รางหูก คือ ไม้ที่พาดขวางโครงหูก ส่วนบนทำด้วยไม้ไผ่ทั้งลำมี 3-4 ท่อน ใช้สำหรับผูกแขวนลูกตั้ง ไม้ข้างเขาและฟืม

7. กระจาดนม้วนหูก เป็นไม้กระจาดที่ใช้สำหรับม้วนปลายด้านหนึ่งของเส้นไหมยีน ซึ่งม้วนเก็บและจัดเส้นยีนให้เป็นระเบียบ นอกจากนี้ยังช่วยให้เส้นไหมในหูกตึง โดยที่ปลายอีกด้านหนึ่งผูกติดหรือพันไว้กับม้วนผ้า

8. ลูกตั้ง คือไม้ที่สอดค้ำกระจาดนม้วนหูก มี 2 ลูก ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ส่วนหัวของลูกตั้งเจ้าสำหรับแขวนไว้กับรางหูกและต้องผูกยึดติดลูกตั้งไว้กับไม้หน้าหูก เพื่อไม่ให้ไม้ลูกตั้งแกว่งไปมา

9. ไม้ค้ำเขาหรือไม้ค้ำตะกอ เป็นไม้ 2 อันสำหรับแขวนเขาหูกหรือตะกอ ส่วนปลายทั้งสองด้าน จะเจาะรูผูกเชือกแขวนไว้กับไม้ที่พาดขวางรางหูก

10. **คานแขวน** เป็นไม้หาบทุก โดยสอดกับเชือกที่ผูกกับเขาด้านบน เพื่อให้ทุกยึดติดกับก่ โดยไม้หาบทุกจะมีอันเดียวไม่ว่าจะใช้ฟืมที่มีเขา 2 เขา 3 เขา หรือ 4 เขา

11. **ตีนฟืม** หรือตีนเหยียบ หรือคานเหยียบ คือ ไม้ 2-4 อัน ขึ้นกับจำนวนเขาหรือตะกอ โดยตีนเหยียบนี้จะผูกเชือกเชื่อมโยงกับเขาทุก เพื่อใช้สำหรับจะผูกเชือกเชื่อมโยงกับเขาทุก เพื่อใช้สำหรับเหยียบตั้งเขาทุก 2-4 ตับ ให้รังเส้นไหมยืนขึ้นหรือลงสลับกันและเปิดช่องว่างให้กระสวยพุ่งผ่าน ตีนฟืมจะมีลักษณะกลม ยาวประมาณ 1.5-2 เมตร และจะวางขวางกับโครงทุก

12. **ไม้ม้วนผ้า หรือไม้พันผ้า หรือไม้ค้ำพัน** คือ ไม้ที่ใช้ผูกปลายด้านหนึ่งของไหมยืน ซึ่งสอดผ่านฟันหวีแล้ว ใช้ผ้าไหมที่ทอเป็นเนื้อผ้าแล้ว โดยส่วนใหญ่ไม้ม้วนผ้าทำด้วยไม้เหลี่ยมยาวประมาณ 120-180 เซนติเมตร

13. **บ่าก่** คือไม้ที่ใช้รองรับส่วนปลายสองด้านของไม้ม้วนผ้ามี 2 หลักแต่ละหลักมีระยะห่างกันตามความกว้างของทุก

14. **ไม้นั่ง** เป็นไม้กระดานที่ใช้สำหรับนั่งทอผ้า ความยาวของไม้นั่งเท่ากับความกว้างของโครงทุก

15. **ผัง** เป็นไม้ที่ใช้ซึ่งไว้ตามความกว้างของริมผ้าที่ทอ เพื่อให้หน้าผ้าตั้งพอดีกับฟืม ปลายทั้งสองของผังอาจเหลาแหลมเป็น 2 แฉกหรือเป็นทองเหลืองโบราณที่ 3 ขั้นตอนการทอผ้าโบราณที่ 3 ขั้นตอนการทอผ้าที่มี 2 แฉกสวมทั้งสองข้าง

ใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการทอผ้า

หลักการในการทอผ้า คือ การเอาเส้นไหมมากกว่า 2 เส้นขึ้นไปมาขัดสลับกัน ซึ่งมีวิธีการทอเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. เมื่อเตรียมไหมเส้นพุ่งและไส้หูกเรียบร้อยแล้วนำเอาเส้นหูกอันใหม่สับต่อกับไส้หูกที่ค้างอยู่ในเขาหูก และร่อนฟันพิมพ์เดิม กางก็หรือหูกให้เรียบร้อย
2. เอาหลอดไหมเข้าร่องกระสวย ร้อยไหมจากหลอดผ่านรูเล็ก ๆ ข้างกระสวย หากเส้นไหมหมดจากหลอด แรกต้องเอาหลอดที่ 2,3... ตามลำดับหลอดที่ร้อยไว้ บรรจุเข้ากระสวยและทอตามลำดับ
3. คล้องเชือกจากเขาหูกอันหนึ่งเข้ากับไม้คั่นเหยียบข้างใดข้างหนึ่งและคล้องเชือกเขาหูกที่เหลืออีกอันเข้ากับไม้คั่นเหยียบอีกอัน เมื่อเหยียบไม้คั่นเหยียบข้างหนึ่ง ไส้หูกกางออกเป็นช่องเนื่องจากการดึงของเขาหูกพุ่งกระสวยผ่านช่องว่างนั้นแล้วดึงพิมพ์กระทบเส้นฝ้ายที่ออกมาจากกระสวยเข้าไปเก็บไว้ เหยียบไม้คั่นเหยียบอีกอันพุ่งกระสวยผ่านช่องว่าง กลับมาทางเดิม ดึงพิมพ์กระทบเส้นฝ้ายเข้าเก็บ เหยียบไม้คั่นเหยียบอีกอัน พุ่งกระสวย ดึงพิมพ์กระทบเหยียบไม้คั่นเหยียบ ทำสลับกันไปเรื่อยๆ จนได้ผืนผ้าเกิดขึ้นยากมากแล้ว จึงพันผืนผ้าไว้ด้วยไม้ค้ำพัน ในเวลา 1 วัน จะทอผ้าได้ประมาณ 1 เมตร ถ้าอากาศดี ท้องฟ้ามีแดด จะทอผ้าได้สวยกว่าวันที่ฝนตก อากาศชื้น เพราะไหมจะเหนียว เส้นไหมไม่ดึง ทอยาก

ใบความรู้ เรื่องคุณค่าประโยชน์การทอผ้า

ผลการศึกษาพบว่าประเภทของผ้าทอสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบ่งตามวัตถุดิบที่ใช้ในการทอ แบ่งตามกรรมวิธีในการทอ ผ้าทอมีความสำคัญเพื่อสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของการดำรงชีวิต เพราะผ้าทอเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ เพื่อแสดงถึงฐานะของผู้สวมใส่ เป็นการแบ่งหน้าที่ระหว่างชายและหญิง อีกทั้งยังชี้ให้เห็นถึงความเป็นหญิงอย่างเด่นชัดเพราะการทอผ้าต้องใช้ ความขยัน ความอดทน ความพยายาม ความประณีตละเอียดอ่อน ซึ่งเป็นอุปนิสัยของผู้หญิง การทอผ้าเป็นเครื่องแสดงถึงความพร้อมในวัยที่จะมีครอบครัวประโยชน์ของผ้าทอเป็นเครื่องนุ่งห่มเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ในพิธีกรรมตั้งแต่เกิดจนตาย เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้ยุติลงปรากฏว่าอุตสาหกรรมการทอผ้าของยุโรปซึ่งเจริญก้าวหน้า ได้เผยแพร่ขยายเข้ามาสู่สังคมไทยผ้าทอ ดังกล่าว มีเนื้อแน่นสีไม่ตก มีราคาถูก ซื้อง่าย ใช้งานได้ง่าย ประหยัดเวลา ไม่ต้องเสียเวลา ในการทอด้วยมือชาวบ้าน จึงนิยมใช้ผ้าทอจากเครื่องจักรแทนผ้าทอด้วยมือ

ใบความรู้ เรื่องการบรรจุหีบห่อ

PACKAGE หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและผลิตรูปร่างหน้าตาของภาชนะบรรจุสิ่งห่อหุ้มตัวผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์

วัตถุประสงค์หลักของบรรจุภัณฑ์ (OBJECTIVES OF PACKAGE)

1. เพื่อป้องกันผลิตภัณฑ์ (TO PROTECT PRODUCTS)
2. เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ (TO DISTRIBUTE PRODUCTS)
3. เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ (TO PROMOTE PRODUCTS)

ใบความรู้ เรื่องการคิดคำนวณต้นทุน กำไรในการทอผ้า

1. การปั่นหลอดด้าย 2 - 3 วัน
2. การเดินด้ายยืน 1 - 2 วัน
3. การใส่ฟืมและการม้วนไหมเส้น 1 วัน
4. การเก็บตะกอ 1 - 2 วัน
5. การนำมาใส่กี่ 1 วัน
6. การทอเป็นผืนผ้า 1 เมตรแบบลายประมาณ 3-4 ชั่วโมง
แบบพื้นประมาณ 2-3 ชั่วโมง

การใช้เวลาในการทอผ้าเป็นผ้า 1 ผืนประมาณ 4-5 วัน

ค่าแรงงานผ้าทอลายค่าแรง 60 บาท ต่อ 1 เมตร

ค่าแรงงานผ้าทอพื้นค่าแรง 40 บาท ต่อ 1 เมตร การจำหน่ายผ้าทอลาย

ผืนละ 700 บาท /1.50 เมตร

ใบความรู้

การคำนวณต้นทุนกำไร

ตัวอย่างการคิดต้นทุน กำไร การผลิตและค่าใช้จ่ายในการทอดผ้า

วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนสิ่งของ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	ค่าใช้จ่าย(ต้นทุน)			การกำหนดราคาขาย คิดจากต้นทุน + กำไรที่ต้องการ
	1.เส้นด้ายยีน	1 เครือ	805	
	2.หมี่ลายขอ	1 หัว	185	
	3.หมี่คั้น	1 ใจ	25	
	รวมค่าใช้จ่าย		1,015/ 3 ผืน	
	รายได้		ขายผืนละ 700 เป็นเงิน 2,100บาท	กำไร 1,085 บาท

การกำหนดราคาขายต่อหน่วย ดังนี้

- กำหนดกำไรที่ต้องการได้จาก กำไร/ต้นทุนที่ต้องการ X ด้วย 100 = %)

การคิดคำนวณ

ขาย 700 จากต้นทุน 500 บาท ต้องการกำไรร้อยละ .40.....

ดังนั้น กำไรที่ต้องการ = $200 / 500 \times 100 \% = \dots\dots\dots 40\%$

- การกำหนดราคาขายต่อหน่วย ได้มาจากต้นทุน + กำไร หาดด้วยจำนวนหน่วย

การคิดคำนวณ

1 ชิ้น จากต้นทุน500..... บาท และกำไรที่ต้องการ200.....บาท

ฉะนั้น ราคาขายต่อชิ้น =500..... บาท + 200..... บาท หาดด้วย 1 ชิ้น =700.....บาท

หมายเหตุ

การกำหนดกำไรที่ต้องการขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้ด้วย เช่น ราคาตลาด ลักษณะของสินค้าและบริการ เป็นสินค้าหายาก เป็นสินค้าเฉพาะกลุ่ม หรือมีฤดูกาลเข้ามาเกี่ยวข้องก็สามารถที่จะกำหนดกำไรที่ต้องการสูงได้ การตั้งราคาให้สามารถแข่งขันได้นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานความสมดุลระหว่างความพึงพอใจของผู้ซื้อและผู้ขายด้วย ถ้าสินค้าโดยทั่วไปมีขายกันแพร่หลาย มีคู่แข่งมากก็ต้องกำหนดกำไรน้อยลงไป

ใบงาน เรื่อง การคิดต้นทุน กำไร

ผู้เรียน/กลุ่ม.....

เรื่อง.....

วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนสิ่งของ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน)			1. ให้กำหนดกำไรที่ ต้องการเป็นร้อยละก่อน 2. แล้วคำนวณหาราคาต่อ หน่วยจึงจะทราบรายได้ 3. นำรายได้ที่ได้มาใส่ ตารางนี้
	รวมค่าใช้จ่าย			
	รายได้จากการขาย			
	รวมรายได้			

1. กำไรที่ต้องการ = ต้นทุน \times (ร้อยละของกำไรที่ต้องการหารด้วย100)

2. กำหนดราคาขายต่อหน่วย = ต้นทุน + กำไร = จำนวนหน่วย

ใบงาน เรื่องการคิดต้นทุน กำไร

ผู้เรียน/กลุ่ม.....

เรื่อง.....

วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนสิ่งของ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน)			1. ให้กำหนดกำไรที่ ต้องการเป็นร้อยละก่อน 2. แล้วคำนวณหาราคาต่อ หน่วยจึงจะทราบรายได้ 3. นำรายได้ที่ได้มาใส่ ตารางนี้
	รวมค่าใช้จ่าย			
	รายได้จากการขาย			
	รวมรายได้			

1. กำไรที่ต้องการ = ต้นทุน × (ร้อยละของกำไรที่ต้องการหารด้วย100)

2. กำหนดราคาขายต่อหน่วย = ต้นทุน + กำไร = จำนวนหน่วย

ใบความรู้ ช่องทางการตลาด

ช่องทางจำหน่ายทางตรงมีช่องทางขาย ดังนี้

- หน้าร้าน

มีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการจากผู้ผลิตให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง

ช่องทางการจำหน่ายโดยอ้อมมีช่องทางการขาย ดังนี้

- ทางออนไลน์

ขายบนเพจ FACEBOOK เป็นช่องทางที่ง่ายที่สุด คนขายนิยมสูงสุด และก็เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเราได้มากที่สุดเช่นกัน เพราะสมัยนี้ใครๆก็เล่น FACEBOOK กันทั้งนั้น ทำให้สินค้าเราเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้ง่ายมาก ยิ่งปัจจุบัน FACEBOOK สามารถตั้งบที่ใช้ลงโฆษณาและกำหนดกลุ่มเป้าหมายเองด้วยทำให้เปิดเพจขายของบน FACEBOOK อีกช่องทางหนึ่ง

ใบงาน เรื่องโครงการประกอบอาชีพทอผ้า

ตัวอย่าง องค์ประกอบของการเขียนโครงการ

1. ชื่อโครงการ
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ
3. หลักการและเหตุผล
4. วัตถุประสงค์
5. กลุ่มเป้าหมาย
6. วิธีการดำเนินการ
7. ระยะเวลาการดำเนินการ
8. สถานที่ดำเนินการ
9. งบประมาณ
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

แบบวัดและประเมินผลการทอผ้า

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1. จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ

- 1.1 เลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ ได้เหมาะสมกับประเภทและปริมาณ
- 1.2 ทำความสะอาด บำรุงรักษาและจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง

2. จัดเตรียมวัตถุดิบ

- 2.1 เลือกใช้วัตถุดิบได้อย่างเหมาะสม
- 2.2 เตรียมวัตถุดิบได้อย่างเหมาะสม
- 2.3 จัดเก็บวัตถุดิบได้อย่างถูกต้องตามประเภทของวัตถุดิบ

3. ทักษะการทำ

- 3.1 ทำได้ตามคุณลักษณะและมีเอกลักษณ์ที่ถูกต้อง

4. ทักษะการ จัดตกแต่ง และนำเสนอ

- 4.1 จัดตกแต่งและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

ใบงาน
แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - นามสกุล

หลักสูตร กลุ่ม.....

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (10 คะแนน)
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (10 คะแนน)	
1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
1.2 สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
2. ทักษะการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
2.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
2.2 ประเมินโดยให้สาธิต	
2.3 แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
2.4 ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)	
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
3.1 สังเกตผลงาน	
3.2 ตรวจสอบผลงาน	
3.3 มีความคิดสร้างสรรค์	
3.4 ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (100 คะแนน)	

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

() วิทยากร

บรรณานุกรม

ทองสุข วันแสง. (2537). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอาชีพการทอผ้าไหมมัดหมี่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

นวลแข ปาลิวนิช. (2542). ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น

ฉลองพระองค์ผ้าไหมพื้นและผ้าไหมมัดหมี่ลายต้นสนและลายนาคชูสน

พระสนับเพลาต้านในตัดเย็บจากผ้าไหมมัดหมี่และทรงทับด้วยพระภุษา (แบบกระโปรง)

ตัดเย็บจากผ้าไหมมัดหมี่ลายต้นสนและลายนาคชูสน ลายต้นสนนี้เป็นลายเอกลักษณ์พื้นถิ่นที่พบมากในแถบ

อีสานเหนือ ทรงในงานถวายพระกระยาหารค่ำ ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปกรรมดัลลัส สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๙

ตุลาคม ๒๕๒๔ (พิพิธภัณฑ์ผ้า ๒๐๑๐.๓๘.๒๖A, C-E)

คณะผู้จัดทำหลักสูตร

ที่ปรึกษา

1. ว่าที่พันตรี ดำริห์ ดิยะวัฒน์	ผู้อำนวยการ สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
2. นางสาวนันทมน สกุลณมรรคา	รองผู้อำนวยการ สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
3. นายประภาส โป้แล	ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอหล่มเก่า
4. นางสาวสุวภา ตรีจักร	ครู ชำนาญการ
5. นางสาวทัชชกร ทาพันธ์	ครู
6. นางสาวเสาวนีย์ ยักขลา	บรรณารักษ์ปฏิบัติการ

คณะทำงาน

1. นางทิพรัตน์ หล้าวงษ์	ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน
2. นางสาวนุจรินทร์ กงเกียน	ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน
3. นางสาวกนกรดา กอกเชียงแสน	ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน
4. นางทิพวรรณ กองเงิน	ครู กศน.ตำบล
5. นางนริรัตน์ นันทะเกิด	ครู กศน.ตำบล
6. นางสาวรัตนาทองหมู่	ครู กศน.ตำบล
7. นางสาวสายฝน ภัคดีสอน	ครู กศน.ตำบล
8. นางสาวนารีรัตน์ คำภา	ครู กศน.ตำบล
9. นางพรชพร ศรีมูล	ครู กศน.ตำบล
10. นายอนุสรณ์ บุญญโรตรมย์	ครู กศน.ตำบล
11. นายชัยโย กล้าณรงค์	ครู กศน.ตำบล

ผู้รวบรวม เรียบเรียง และจัดพิมพ์

นางสาวณัฐพร คำภีระ	ครู กศน.ตำบล

